2025ལོའི་ཟླ་3ཚེས་27 ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཕུར་སྒྲོན། རེས་གཟའ་ཕུར་བུ། 3

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་3ཚེས་25ཉིན་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་དང་།
འདམ་གཞུང་རྫོང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ། འདམ་
གཞུང་རྫོང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཅུས་བཅས་ཀྱིས་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་གཙོ་གཉེར་བྱས་ཤིང་། ཡངས་པ་
ཅན་གྲོང་རྡལ་དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་
ལེན་སུའོ（ས་ཚིགས）ཡིས་སྒྲུབ་འགན་འཁུར་བའི
“གངས་ལྗོངས་ཀྱི་དཔྱིད་རླུང་བྱང་ཐང་དུ་ལྡང་། མི་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་བསྟོད་གླུ་ཏང་ལ་འབུལ”ཞེས་པ་
དང་འདམ་གཞུང་རྫོང་ཡངས་པ་ཅན་གྲོང་རྡལ་གྱིས
“3·28”བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་
འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་
བའི་བྱེད་སྒོ་ཡངས་པ་ཅན་གྲོང་རྡལ་ཟམ་པ་གསར་སྡེ་
ཁུལ་གྲོང་མི་ཨུ་ལྷན་དུ་སྤེལ་བ་དང་།ལས་བྱེད་པ་དང་
མང་ཚོཊ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་གླུ་ལེན་གར་འཁྲབ་
ངང་རླབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་གླུ་བླངས་ཤིང་སྐྱིད་
པའི་འཚོ་བ་གསར་པར་བསྔཊ་བརྗོད་བྱས་ཡོད།
ཟླ་གསུམ་པའི་འདམ་གཞུང་གི་རྩྭ་ཐང་ལ་
དཔྱིད་རླུང་སིལ་སིལ་དུ་ལྡང་བས་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་
འབར་ཞིང་གསོན་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཕྱུག ཟམ་
པ་གསར་སྡེ་ཁུལ་གྲོང་མི་ཨུ་ལྷན་ཀྱི་སྒོ་རའི་ནང་བཀྲ་
ཤིས་གཡང་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཁེངས་ཤིང་། དུས་
ཆེན་གྱི་གཟབ་མཆོར་ལེགས་པར་སྤྲས་པའི་འབྲོག་པ་
མང་ཚོགས་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ནས་འདི་གར་
འཛོམས་ཏེ། སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་སྒོ་
ནས“3·28”བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་
འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་
བའི་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་མི་དམངས་
ལ་དབང་བའི་དུས་ཆེན་དེར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་ཡོད།
ཟམ་པ་གསར་སྡེ་ཁུལ་རིག་རྩལ་རུ་ཁག་གིས་
འཁྲབ་པའི་ཞབས་བྲོ《བསྐལ་པ་བཟང་བའི་བསྟོད་
གླུ》ཞེས་པའི་ཁྲོད་དུ་བྱེད་སྒོ་དེ་འགོ་ཚུགས་པ་དང་།
འབྲོག་པ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་གར་འཁྲབ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་ཁུར་
གནང་ལུགས་མཚོན་པར་བྱས་ཤིང་། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་
འཚོ་བར་གནམ་ས་བླ་འོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་
ལྡོག་བྱུང་བ་ཡང་གསལ་བཤད་བྱས་ཏེ། རླབས་ཆེན་
གྱི་མེས་རྒྱལ་ལ་བཅངས་པའི་དགའ་ཞེན་དང་། ནམ་
ཡང་ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཆེས་དང་ཆོད་
སེམས་བརྟན་པོ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད། ཟམ་པ་
གསར་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ཚོགས་ཆུང་དྲུག་པའི་མང་ཚོགས་བཀྲ་
ཤིས་དབང་ཕྱུག་གིས་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་
སྒོ་ནས། 1959ལོའི་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་
སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་དུ། ང་ཚོའི་གྲོང་ཚོའི་བགྲོད་ལམ་
སོགས་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཧ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་
དང་། ལོ་ངོ་66ཕྱིན་པའི་ད་ཆ། ཕ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པར་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། འགྲིམ་འགྲུལ་
དང་། སློབ་གསོ། སྨན་བཅོས་འགན་སྲུང་སོགས་
ཕྱོགས་གང་སར་གནམ་ས་བླ་འོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་
དགའ་འོས་པའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བས། མང་ཚོགས་
ཀྱི་འཚོ་བ་ཡང་ཇེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ང་
ཚོས་ནམ་ཡང་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་བློ་ལ་བརྟན་པོར་

ངེས་ནས་ནམ་ཡང་ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། རིམ་
ཁག་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཡང་དག་པའི་འགོ་
ཁྲིད་འོག ལས་ལ་བརྩོན་པའི་ལག་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་བས་བདེ་སྐྱིད་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་
བར་རོལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རིང་གི་རིག་རྩལ་
འཁྲབ་སྟོན་ལེ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོཊ་ཤིང་
རྣམ་པ་གསར་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་དངོས་སུ་ཧ་ཅང་
འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་ཡོད། ཞབས་བྲོ《ཏང་གི་འོད་ཟེར་
ང་ཡི་སེམས་སུ་འཕྲོས》དང་། 《ཏང་ལ་བསྟོད་གླུ་
འབུལ》《སྐྱིད་པའི་བྱང་ཐང》བཅས་དང་། རྐྱང་
གཞས《ཨ་མའི་པང་དུ》《ཡང་བསྐྱར་གླུ་ཞིག་བླངས་
ནས་ཏང་ལ་འབུལ》ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་
གཙོ་བོ་གླུ་རུ་བཀུག་ནས་དྲང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནུས་པ་དར་
འཕེལ་བཏང་ཡོད། དེ་ལས་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་
འགོ་ཁྲིད་འོག་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་གསར་པ་
དང་། འགྱུར་ལྡོག་གསར་པ། འབྲོག་པ་མང་ཚོགས་
ཀྱི་སྐྱིད་པའི་འཚོ་བ་གསར་པ་བཅས་གང་ལེགས་མངོན་
ཡོད། སྙན་འཇེབས་ལྡན་པའི་གླུ་དབྱངས་དང་སྟངས་
སྟབས་ལེགས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཕུད། ད་དུང་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་འདོད་ལ་ཉན་སྤྲོ་བའི་འཁྲབ་ཚན་ཐུང་
གྲས་དང་། དགོད་བྲོའི་གཏམ་གླེང་། ཤེས་བྱའི་དྲི་
བ་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་ལེ་ཚན་ཀྱང་ཡོད་པས། ཡུལ་
དངོས་སུ་ཧ་ཅང་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་ཡོད། འདི་ལྟ་
བུའི་རྣམ་པར་བརྟེན་ནས་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཤེས་དཔལ་
ཤེས་བྱ་ཁྱབ་གདལ་དུ་བཏང་ཞིང་། ཤེས་དཔལ་གྱི་
སྤྱོད་ཚུལ་གསར་པ་བཏོད་དེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
ལྟེ་བའི་རིན་ཐང་ལྟ་བ་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་སུ་གཏིང་
ཟབ་འཇགས་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཚོར་
བཅའ་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་རུ་མི་བཀྲ་ཤིས་ཟླ་
བས། བྱེད་སྒོ་འདིས་གྲོང་རྡལ་ཡོངས་ཀྱི་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་བློ་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་པ་དང་ད་ལྟའི་

མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བར་གཅེས་སྤྲས་བྱ་རྒྱུར་སྔར་
བས་སྐུལ་མ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཚོགས་ལ་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གི་སེམས་ཁུར་དང་དྲོ་
སྐྱིད་ཚོར་ཐུབ་པར་བྱས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྲོང་རྡལ་
གྱི་ལས་དོན་ཁག་སླར་ཡང་སྐས་རིམ་གསར་པར་སླེབས་
རྒྱུར་ཐུན་མོང་ཐོག་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡང་
ཡོད་ཅེས་བཤད།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དུ་གཙོ་གཉེར་ཚན་པས་ད་
དུང་བོད་ལྗོངས་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ་བོད་སྨན་ཚད་ཡོད་
ཀུང་སི་དང་བོད་ལྗོངས་གནས་གྲོང་ཁང་མིང་མིག་ནད་
ཚན་ཁག་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་འོས་འགན་སྨན་
བཅོས་དང་། སྨན་སྐྱེལ་བ། རིན་མེད་ངང་མིག་
ཤེད་ལྟ་བ། སྐྱ་འགྲིབ་བརྟག་བཤེར། མིག་ཤེལ་
འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབས་ཏེ། ཏང་གི་
ཐུགས་ཁུར་དང་སྤྱི་ཚོཊ་ཀྱི་དྲོ་སྐྱིད་མང་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་
ཡོད། བོད་ལྗོངས་གནས་གྲོང་ཁང་མིང་མིག་ནད་
ཚན་ཁག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱི་གཉེར་ལིའུ་ཅིན་གྱིས། བྱེད་
སྒོའི་ཁྲོད་ང་ཚོས་མང་ཚོགས་ལ་སྐྱ་འགྲིབ་ཞིབ་བཤེར་
གྱི་སྤྱི་ཕན་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་
བྱས་ཡོད། རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་མང་ཚོགས་ལ་
སྟབས་བདེ་སྐྲུན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཡངས་པ་ཅན་གྲོང་རྡལ་ཟམ་པ་གསར་སྡེ་ཁུལ་
གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོ་དང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་དོན་
རུ་ཁག་གི་རུ་དཔོན་ཝང་ཁའེ་ཡིས། ད་ཐེངས་ཀྱི་
བྱེད་སྒོའི་ནང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་
ལྟེ་གནས་དང་རྫོང་གི་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་གྱིས“གཞི་
རིམ་དུ་སླེབས་པ་བཞིའི”བྱེད་སྒོ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་
ནས་སྨན་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། སྨན་སྤྲོད་པ། སྲིད་
ཇུས་སྒྲོག་པ། ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱས་ཡོད་
པས། ང་ཚོའི་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་
མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འདོན་སྤྲོད་
བྱས་ཡོད་ཅེས་བཤད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

འདམ་གཞུང་རྫོང་ཡངས་པ་ཅན་གྲོང་རྡལ་གྱིས“3·28”བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

པར་འདི་ནི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ཡིན།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། བོད་
དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་གིས་རང་ལྗོངས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པའི་མིར་དབང་པོ་གསོ་བའི་
གཤགས་བཅོས་ཐོག་མ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་
རེད། ད་ཐེངས་གཤགས་བཅོས་བྱས་པའི་ཁྲོད་
གློག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུངས་པར་སྨན་བཅོས་བྱས་ཡོད་
ཅིང་། སྨན་དོན་ཚོཊ་པས་སྨན་བཅོས་དང་བདག་
སྐྱོང་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་བརྒྱུད། མིག་སྔར་ནད་
པའི་དབང་པོ་གཤགས་བཅོས་མ་བྱས་སྔོན་དང་
བསྡུར་ན་དྲག་ཏུ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ལ་
ཚེ་སྲོག་གི་ལུས་རྟགས་ཁག་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་རེད།
“ཁྱེད་རང་གི་གློག་ཀླད་ཀྱི་གསང་བའི་ཨང་
རྟགས་ག་ཚོད་རེད་དམ། གཅེན་མོའི་ལག་མཐིལ་
ལ་བྲིས་དང”ཅེས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་
ཁང་གི་ནད་ཁང་དུ་སེམས་རྩ་འཁོལ་བའི་ཁ་བརྡ་
ཞིག་གིས་མི་རྣམས་ལ་མཆི་ཞག་འཁོར་བར་བྱས།
ནད་པས་ལུས་ཤུགས་ཞན་ཡང་སེམས་ཤུགས་ཀྱིས་
ཁེངས་པའི་ཐོག་ནས་ལན་བརྒྱབ་པས་ནང་མི་དང་
སླར་ཡང་ཁ་བརྡ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བར་སྨན་པ་དང་ནད་

པའི་ནང་མི་ཚང་མར་དགའ་ཚོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བྱུང་ཡོད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། ནད་པ་
དེ་མཐོ་ས་ནས་ལྷུང་སྟེ་མགོ་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་
ཕོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་
སྨན་ཁང་གི་དབང་རྩའི་ཚན་ཁག་ཏུ་བསྐྱལ་ཡོད།
སྨན་ཁང་དུ་སླེབས་སྐབས་ནད་པ་དྲན་པ་ཐོར་ཡོད་
པས། རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་ཚོགས་པས་
མགྱོགས་མྱུར་ངང་ནད་པའི་མགོ་བོར་གཤགས་
བཅོས་བྱས་ཡོད། ནད་པའི་ནད་གཞི་བརྟན་པོ་
བྱུང་རྗེས། མགོ་རུས་ལ་ཆག་སྐྱོན་ཤོར་བ་དང་
ཀླད་པར་ཆུ་བསགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱར་དུ་
གཤགས་བཅོས་བྱས་ཡོད། གཤགས་བཅོས་བྱས་
པའི་ཁྲོད་ཚེ་སྲོག་གི་ལུས་རྟགས་བརྟན་པོ་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་ནད་པའི་ཚོར་བ་ཉམས་པའི་
གནས་སུ་གྱར་ཡོད། ཕྱོགས་མང་པོའི་གྲོས་བསྡུར་
དང་ནད་གཞིར་དཔྱད་དཔོག་བྱས་པ་བརྒྱུད། ཟླ་

3ཚེས་12ཉིན་ནད་པར་གློག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུངས་
པར་གཤགས་བཅོས་བྱས་ཡོད།
བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་དབང་
རྩའི་ཚན་ཁག་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་རྒུ་རུ་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས། ཟླ་3ཚེས་12ཉིན། ནད་པར་གློག་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུངས་པར་གཤགས་བཅོས་བྱས་པ་
ཡིན། གཤགས་བཅོས་མ་བྱས་སྔོན་དང་བསྡུར་ན་
ནད་པའི་གཟུགས་པོའི་གཞོགས་གཡོན་པའི་རྐང་
ལག་རྐྱོང་ཤུགས་སྔོན་ཆད་ལས་དྲག་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད་ལ་
ཐ་ན་གཉེན་ཉེའི་མིང་ཡང་འབོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
རྗེས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་ཁྲོད་ང་ཚོས་མུ་མཐུད་དུ་ནད་
པའི་ནད་གཞིའི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ལྟ་ཞིབ་ནན་པོ་བྱས་
ནས་གང་མགྱོགས་དྲག་སྐྱེད་ཡོང་བའི་སྨན་བཅོས་བྱ་
ཐབས་དེ་བས་མང་བ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
མི་རྣམས་དགའ་འོས་པ་ཞིག་ནི་གཤགས་
བཅོས་བྱས་རྗེས། ནད་པའི་དྲན་པ་རིམ་བཞིན་
སླར་གསོ་བྱུང་ནས་མིག་མདངས་ཐུབ་པ་དང་མིག་
རིལ་འཁོར་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད། རྐང་ལག་
བཞི་ཡང་འགུལ་སྐྱོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
ནད་པའི་ནང་མི་གཡང་སྒྲོལ་གྱིས། ནད་
པའི་ནད་གཞི་རིམ་བཞིན་དྲག་ཏུ་འགྲོ་ཡི་འདུགསྨན་དོན་པ་ཡོངས་ལ་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེས་
ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
མཁའ་དམག་དམག་ཁུལ་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་
གྱི་ཞོར་གཏོགས་སྨན་ཁང་ཐང་ཏུའུ་སྨན་ཁང་དབང་
རྩའི་ཕྱི་ནད་ཚན་ཁག་གི་སྨན་པ་ཝང་པའོ་ཡིས།
ཕྱིས་འབྱུང་། ང་ཚོས་རིག་གཞུང་གྲོས་བསྡུར་དང་
གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏེ། ཆ་འཕྲིན་
ལས་སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་ཀ་རྩེ་དང་མངའ་
རིས་སོགས་ཐག་རིང་ས་ཁུལ་གྱི་སྨན་པར་ལག་རྩལ་
མཛུབ་ཁྲིད་དང་རྒྱང་བསྟེན་སྨན་བཅོས་ཞབས་ཞུ་
མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་བྱ་
རྒྱུའི་ཐད་ལྗོངས་ཕྱི་ནས་མངགས་པ་དང་ནང་ཁུལ་
དུ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་གངས་
ལྗོངས་ས་མཐོ་རང་གི་གཞོན་ནུའི་རྐང་འཛིན་པ་
གསོ་སྐྱོང་གང་མང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་གིས་དབང་པོ་ཉམས་པའི་མིར་དབང་པོ་གསོ་བའི་གཤགས་བཅོས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར།
2025ལོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་ལས་དོན་
ཚོཊ་འདུ་གྲོང་ཁྱེར་ལུས་རྩལ་ཅུས་སུ་འཚོཊ་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བླང་བྱ་བཏོན་དོན།
རིག་གནས་དང་། ལུས་རྩལ། ཡུལ་སྐོར། ཁེ་
ལས་བཅས་ཀྱི་མཉམ་འདྲེས་ཐད་འཕེལ་རྒྱས་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུར་མུ་མཐུད་དུ་སྐུལ་འདེད་བཏང་
ནས་ལུས་རྩལ་གྱི་འཛད་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་
དང་། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ནུས་
གསར་པ་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་པ། སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་རམ་འདེགས་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྷ་སའི་ལུས་རྩལ་བྱ་
གཞག་གི་འཆར་འགོད་ལས་དོན་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་
ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལྷ་ས་
གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་ཆེད་ལུས་རྩལ་གྱི་སྟོབས་
ཤུགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན། 2024
ལོར། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལུས་རྩལ་ཅུས་ཀྱིས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།
སྤྱི་པའི་ལུས་རྩལ་ཞབས་ཞུ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་
བར་རིམ་རྩིས་བྱས་ན་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་8874.8
བཏང་ཡོད་པ་དང་། རིགས་ཁག་གི་ལུས་རྩལ་
ཐང་གི་སྒྲིག་བཀོད་རྣམ་གྲངས་17ལག་བསྟར་བྱས་
ཡོད། སྒོར་གཞས་འགྲན་བསྡུར་དང་། ལྷ་ས་
སྐོར་བའི་རྐང་འཁོར་འགྲན་བསྡུར། ལྷ་སའི་ལམ་
ཕྱེད་མར་སུན་འགྲན་བསྡུར། ལུས་རྩལ་རྒྱན་ཤོག་

བུམ་པའི་རྐང་རྩེད་སྤོ་ལོའི་རིམ་མཚུངས་འགྲན་
བསྡུར། ལྷ་སའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རིམ་འདས་རྐང་
རྩེད་སྤོ་ལོའི་འགྲན་བསྡུར་སོགས་སྤུས་རྟགས་འགྲན་
བསྡུར་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་འགྲམ་འགྲན་བསྡུར་
ཁྱོན་ཐེངས་225གཉེར་བ་དེས་ལྗོངས་ཕྱི་ནང་གི་
ལུས་རྩལ་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་ཚོར་འགྲན་བསྡུར་
ལ་ལྟ་བའི་གོ་སྐབས་དེ་བས་མང་བ་མཁོ་འདོན་བྱས་
ཡོད་པ་རེད།
2025ལོར། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལུས་རྩལ་ཅུས་
ཀྱིས་ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་ལུས་རྩལ་འཆར་འགོད་
སྒྲིག་བཟོ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་། རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་དང་། མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་པའི་ལུས་རྩལ་ཐང་གི་སྒྲིག་
བཀོད་ཀྱི་མཁོ་སྤྲོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་བ་
དང་། ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་དོ་དམ་དང་སྲུང་
སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། རྒྱལ་དམངས་ཀྱི་
གཟུགས་གཞིར་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་བྱེད་པ། རིགས་
ཁག་གི་འགྲན་བསྡུར་གྱི་གཞི་ཁྱོན་དང་ཆུ་ཚད་མཐོ་
རུ་གཏོང་བ། ལུས་རྩལ་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། སྒོར་གཞས་དང་།
རྟ་རྒྱུག གཡག་རྒྱུག རྡོ་འགྱོག་པ་སོཊ་མི་རིགས་
ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རྣམ་གྲངས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ། ཐུན་
ཚོགས་ཁག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་མཛུབ་ཁྲིད་
པའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་ཡག་པོ་བྱས་ཐོག མང་
ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་། བདེ་སྣང་། སྐྱིད་སྣང་
བཅས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ལྷ་སའི་ལུས་རྩལ་གྱི་གཏམ་
རྒྱུད་ཡག་པོ་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

2025ལོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）དེ་བས་ཏན་ཏིག་གི་བྱ་
ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་ལ་
འགན་ལེན་བཅས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟན་པ་
རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཞིང་འབྲོག་པའི་རྒྱུན་
མཐུད་འབབ་འཕར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་ནི་དབུལ་
སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྲ་བརྟན་དང་རྒྱ་སྐྱེད་
གཏོང་རྒྱུའི་ལས་དོན་དང་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཀྱི་

ལས་དོན་དབར་སྦྲེལ་མཐུད་ནུས་ལྡན་བྱེད་པའི་འགག་
རྩའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས། དམིགས་ཚད་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རྗེས་སྙེག་དཔྱད་དཔོག གསར་
འབྱེད་གསར་གཏོད་བཅས་བྱས་ཏེ། བྱ་ཐབས་ཁག་
དོན་འཁྱོལ་ཐུབ་པར་འགན་ལེན་བྱས་ནས་ཞིང་འབྲོག་
པར་འབབ་འཕར་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་
རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་བའི་

དྲ་རྒྱའི་ཚོང་དོན་གྱི་ལས་སྟེགས་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོས་
གཏོད་པ་དང་། ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་པའི་དཔུང་ཁག་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། རྒྱལ་མཚམས་
བརྒལ་བའི་དྲ་རྒྱའི་ཚོང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མཐོའི་
ཁྱད་ལྡན་ཐོན་རྫས“ཕྱིར་བཙོང་རྒྱུར”སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བ། རྒྱལ་མཚམས་སྒྲོལ་བའི་དྲ་རྒྱའི་ཚོང་དོན་
གྱི་ལེགས་ཆར་བརྟེན་པ། དམིགས་ས་ཡོད་པའི་སྒོ་
ནས་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།

ལྷ་སའི་རྒྱལ་མཚམས་སྒྲོལ་བའི་དྲ་རྒྱའི་ཚོང་དོན་སྤུས་
ཚད་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་བླང་བྱ་བཏོན་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་
ཐོན་ལས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལས་དོན་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་
ཏེ། བློ་བསྡུས་དགེ་འཚོལ་དང་མཐུན་སྦྱོར་མཉམ་
འགུལ་གྱིས་བྱེད་སྒོ་འཆར་འགོད་དང་། ཁོར་ཡུག་
བཅོས་སྒྲིག དྲིལ་བསྒྲགས་འོས་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་ལས་

དོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། རིག་གནས་
ཡུལ་སྐོར་གྱི་གཙོ་ཁྲིད་ཐོན་ལས་ལེགས་པར་བཏོད་
དེ། ལྷ་སའི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་ཀྱི་སྤུས་
མཐོའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས་ཞེས་བླང་བྱ་བཏོན་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ད་དུང་དོན་ཚན་གཞན་དག་
ལའང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་རེད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ངལ་རྩོལ་བཅས་ཁྱོན་
ཡོངས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་མཁན་དང་རྒྱུན་འཛིན་པ་
དེ་བས་མང་བ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས།
ཐོག་ཡོད་ལག་རྩེད་སྤོ་ལོ་ཁང་གི་རྣམ་གྲངས་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་
སྐབས། ཀྲའོ་ཧུའེ་ཉན་གྱིས་ནན་གསུངས་གནང་
དོན། རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་
རིམ་ཁྲོད་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་
བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱས་
ཏེ། སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་སྲོལ་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱས་
ནས་ལས་གྲྭའི་སྤུས་ཚད་ཚད་གཞི་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་
ལེགས་གྲུབ་ཡོང་བར་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་
དང་ཆབས་ཅིག་བོད་སྐྱོར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་དང་ལས་
སྟེགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བེད་སྤྱོད་གང་ལེགས་བྱས་

ཏེ། རྣམ་གྲངས་དང་སློབ་ཚན་དེ་ལས་མང་བ་ནང་
འདྲེན་བྱས་ནས་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་དང་རིག་རྩལ་
སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ཐོག ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞོན་ནུ་
ལོ་ཆུང་གི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
བར་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་དགོས།
ཀྲའོ་ཧུའེ་ཉན་གྱིས་ནན་གསུངས་གནང་
དོན། གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་གི་སློབ་གསོ་ལས་དོན་ནི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་འདུ་འགོད་
ཅིག་ཡིན་པས། གྲོང་ཨུད་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་དང་ཚན་པ་
ཁག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚུགས་གནས་སྔར་བས་མཐོ་རུ་
གཏོང་བ་དང་། འགན་འཁྲི་ཁུར་སེམས་དང་ལས་

འགན་སྒྲུབ་སེམས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། སློབ་
གསོའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲིག་བཀོད་སྔར་བས་ལེགས་སུ་
གཏོང་བ་དང་ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་
གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་གི་ལས་དོན་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོའི་
ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བར་རྨང་གཞི་ཡག་པོ་
འདིང་དགོས་པ་དང་། གཙོ་གཉེར་ཚན་པས་མི་
བཟང་གསོ་སྐྱོང་གི་རྩ་བའི་ལས་འགན་མཐའ་
འཁྱོངས་དང་། སློབ་གསོ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྱུར་བཅོས་
གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། ཐོན་ཁུངས་བཀོད་སྒྲིག་
ལེགས་སུ་གཏོང་བ། ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་
གཏོང་བ། སློབ་གསོའི་བྱ་ཐབས་གསར་གཏོད་
བཅས་བྱས་ཏེ་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་ལ་སྔར་ལས་སྤུས་
ལེགས་ཀྱི་འཚར་ལོངས་ཁོར་ཡུག་ཧུར་ཐག་བསྐྲུན་
དགོས།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་བྱིས་པའི་བྱེད་སྒོ་ལྟེ་གནས་སུ་བརྟག་ཞིབ་གནང་བ།